

Εξώφυλλο

ISSN: 2944-9391

Η ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ▪ ΚΥΡΙΑΚΗ 24 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2023 ▪ ΤΕΥΧΟΣ #267

ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΤΑΞΙΔΙΑ

ΟΙ ΠΑΡΑΞΕΝΟΙ ΤΑΞΙΔΙΩΤΕΣ ΤΟΥ 1966 ΣΤΗ ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ

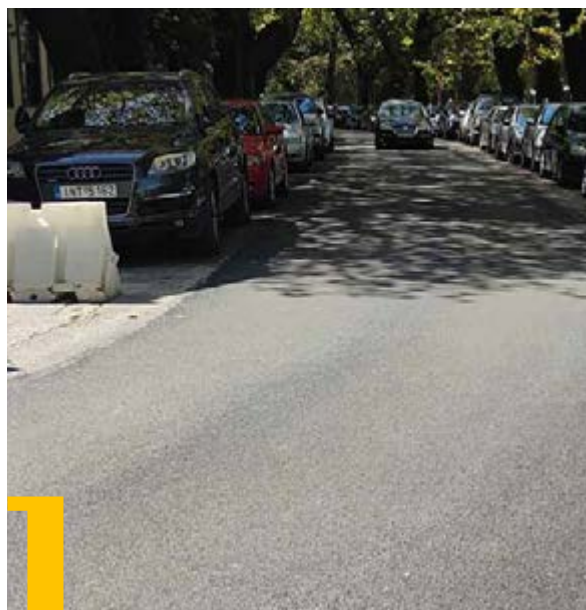
ΠΡΟΣ ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΕΝΤΑΧΘΗΚΕ ΣΤΗΝ UNESCO

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΤΣΑΝΟΣ

Η ΒΔΟΜΑΔΑ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ, ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Οι πιο διαβασμένες ειδήσεις στον Τύπο Ιωαννίνων,
τη βδομάδα που πέρασε

1
Παραλίμνια οδός:
Γιατί άσφαλτος μόνο
στο κεντρικό τμήμα;

ΣΕ ΜΙΑ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΗ σχετική με την ασφαλτόστρωση της παραλίμνιας οδού Διον. Φιλοσόφου προχωρά ο Δήμος Ιωαννιτών.

<https://typos-i.gr/article/paralimnia-odos-giati-asfaltos-mono-sto-kentriko-tmhma>

2
Αλέξανδρος Τσουβέ-
λας: Άκυρη η παράστα-
ση στα Γιάννενα

Σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση της παραγωγής, η παράσταση του Αλεξάνδρου Τσουβέλα στα Γιάννενα, δεν θα γίνει. Θα ανακοινωθούν λεπτομέρειες για επιστροφή των χρημάτων.

<https://typos-i.gr/article/alexandros-tsoybelas-akyrh-h-parastash-sta-giannena>

3
Δίλοφο Ζαγορίου:
Κάποτε υπήρχε ένας
μεγάλος πλάτανος

Ο πλάτανος στην πλατεία του κάθε χωριού έχει ιδιαίτερη σημασία για τους κατοίκους. Συνδέεται με τις αναμνήσεις τους, με τα έθιμα, με τις παραδόσεις, με τον τόπο τους.

<https://typos-i.gr/article/dilof-zagoriou-kapote-yphrxe-enas-megalos-platanos>

4
Ορίζοντες Ηπείρου:
Μείον ένας
υποψήφιος

<https://typos-i.gr/article/orizontes-hpeiroy-meion-enas-yposhfios>

Αν σας **αρέσει** ο Τύπος Ιωαννίνων, μπορείτε να τον **στηρίξετε**

Ο Τύπος Ιωαννίνων typos-i.gr μπαίνει στα 7 χρόνια ζωής. Το καλοκαίρι του 2023 θα τα κλείσουμε.

Μέχρι σήμερα, οι εργαζόμενοι-ες του Τύπου έχουμε καταφέρει πράγματα που συνήθως χρειάζονται πολύ περισσότερο χρόνο για να γίνουν:

Εδώ μπορείτε να διαβάσετε τις ειδήσεις, γνωρίζοντας ότι θα βρείτε αναλυτικά, έγκυρα στοιχεία, χωρίς «φτηνά κόλπα», με σεβασμό στο αναγνωστικό κοινό, αλλά και σε όσους-ες είναι αποδέκτες της κριτικής.

Οι καιροί είναι δύσκολοι για όλους και όλες. Είναι και για εμάς.

Οι καιροί δεν είναι εύκολοι για ένα ανεξάρτητο μέσο ενημέρωσης, αυτοδιαχειριζόμενο, με κανονικές θέσεις εργασίας, από το οποίο ζούνε -ως μοναδική δουλειά- οι εργαζόμενοι-ες του.

Τι σας αφορούν αυτά; Μπορεί και τίποτα.

Αν όμως νιώθετε ότι σας αφορούν, υπάρχει η δυνατότητα να στηρίξετε τον Τύπο Ιωαννίνων.

Μπορείτε να διαλέξετε κάποια από τις συνδρομές που παρέχονται μέσω της πλατφόρμας Patreon.

Οι συνδρομητές-τριες, μέσω της πλατφόρμας, **έχουν**

πρόσβαση σε υλικό που δεν κυκλοφορεί στο site ή μπορούν να διαβάσουν πρώτα, πχ το Εξώφυλλο, εκεί, πριν αυτό κυκλοφορήσει.

Επίσης, **συμμετέχουν αυτόματα σε κληρώσεις για εισιτήρια θεαμάτων** στην πόλη των Ιωαννίνων.

Κάθε **καινούργια συνδρομή, συνοδεύεται από ένα αντίτυπο του βιβλίου «Οι αποστάτες, τα ρέντζελα και οι δήμαρχοι»**.

Αν το αποφασίσετε, η διαδικασία είναι απλή: Ακολουθείτε τον σύνδεσμο: https://www.patreon.com/TyposI?fan_landing=true

- Φτιάχνετε έναν λογαριασμό (με τον κλασικό τρόπο, mail-κωδικός)
- Διαλέγετε τη συνδρομή
- Πληρώνετε με κάρτα ή paypal

Κατόπιν, μπορείτε να παρακολουθείτε τη συνδρομή σας (και το αποκλειστικό υλικό, τις προσφορές κ.λπ.), είτε από το λογαριασμό σας στο patreon, είτε από την εφαρμογή του patreon, για κινητά.

Εκτός του patreon, ένας ακόμα τρόπος ενίσχυσης είναι το paypal

Εδώ, μπορείτε να καταθέσετε κάποιο ποσό: [paypal.me/sxhna](https://www.paypal.com/txhna)

Ακόμα όμως και δεν κάνετε τίποτα από όλα αυτά, και πάλι ευχαριστούμε για όλα.

Το Ζαγόρι στην Unesco: Τι έγινε στο Ριάντ

[ΤΗΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ ΑΓΓΕΛΗ]

Στις 19 Σεπτεμβρίου, η Unesco, σε συνεδρίασή της στο Ριάντ της Σαουδικής Αραβίας, αποφάσισε την ένταξη του Ζαγορίου ως πολιτιστικό τοπίο στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς. Οι εύλογοι πανηγυρισμοί του υπουργείου Πολιτισμού, της Περιφέρειας Ηπείρου («περάσαμε»), του Δήμου Ζαγορίου κι άλλων φορέων δεν έλειψαν. Η μάχη πάντως στο Ριάντ δεν ήταν καθόλου εύκολη. Η ένταξη στον Κατάλογο έγινε με αρκετές συστάσεις προς την Ελλάδα, οι οποίες πρέπει να υλοποιηθούν μέχρι τον Δεκέμβριο του 2024.

Καταρχάς, ας δούμε κάποια βασικά δεδομένα: Το Ζαγόρι αποτελεί όντως ένα διατηρημένο –σε σημαντικό βαθμό– αρχιτεκτονικό σύνολο σε μια περιοχή με μεγάλη βιοποικιλότητα και ιδιαίτερους γεωλογικούς σχηματισμούς. Είναι ένας τους πιο δημοφιλείς προορισμούς (κατά περιόδους) της χώρας, με κάποια συγκεκριμένα χωριά, όπως το Πάπιγκο και το Μονοδέντρι, να έχουν αποκτήσει μια τουριστική προστιθέμενη αξία η οποία έχει προκαλέσει εδώ και χρόνια προβληματισμούς για τον βαθμό κορεσμού.

Η αρχιτεκτονική του Ζαγορίου διασώθηκε χάρη στο Προεδρικό Διάταγμα του 1979, που ήρθε να βάλει όρια και κανόνες στον τρόπο δόμησης των 45 χωριών του Ζαγορίου –σε

άλλα πιο αυστηρούς κανόνες και σε άλλα πιο ευέλικτους. Πολλές κατοικίες, ωστόσο, είναι ερειπωμένες ή εγκαταλελειμμένες.

Σήμερα, το Ζαγόρι είναι κυρίως τόπος επισκεπτών. Οι κάτοικοι είναι λίγοι. Ο Δήμος Ζαγορίου μετράει, σύμφωνα με την απογραφή, γύρω στους 3.500 κατοίκους. Και δυστυχώς οι ανθρωπογενείς δραστηριότητες δεν είναι πολλές. Ο αγροτικός τομέας είναι μικρός και όσες δραστηριότητες υπάρχουν, επικεντρώνονται επί της ουσίας στον τουρισμό και την παροχή υπηρεσιών. Σύμφωνα με στοιχεία του 2019, στο Ζαγόρι υπάρχουν 201 ξενοδοχειακές μονάδες και συνολικά 3.077 κλίνες. Τα περισσότερα ξενοδοχεία, τα μετράει το Πάπιγκο –38 στον αριθμό.

Λόγω και των εναλλασσόμενων τουριστικών περιόδων, το μεγαλύτερο ίσως πρόβλημα του Ζαγορίου είναι ότι δεν έχει δημιουργηθεί ένας κοινωνικός ιστός. Με απλά λόγια, δεν γίνεται κανείς εύκολα μόνιμος κάτοικος του Ζαγορίου. Και ίσως αυτή είναι η μεγαλύτερη πρόκληση για τον Δήμο αυτόν –δεν είναι τυχαίο εξάλλου που ο Δήμος ζήτησε πρόσφατα από την κυβέρνηση να ενταχθεί σε καθεστώς προβληματικών περιοχών.

Χωρία τα προβλήματα που αφορούν το οδικό δίκτυο, την προσπελασιμότητα, την πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας κ.λπ. Ένας τόπος χωρίς πολλούς κατοίκους, αλλά με πάρα πολλούς επισκέπτες. Από το 2010 μέχρι το 2019, η επισκεψιμότητα

Το τουριστικό Ζαγόρι οφείλει την ύπαρξή του στο τοπίο του. Ένα πολιτιστικό και φυσικό τοπίο που ήρθε να αναγνωρίσει λοιπόν και η Unesco. Πιο συγκεκριμένα, αναγνώρισε την αρχιτεκτονική παράδοση (βάσει του κριτηρίου ν), όπως αυτή έχει «αποτυπωθεί» στις οικίες, σε πρώην σχολεία ή σχολές, σε γεφύρια, σε εκκλησίες.

στο Ζαγόρι ανέβηκε πολύ. Το 2010 καταγράφηκαν 11.339 επισκέψεις –από τις οποίες οι 10.000 ήταν Έλληνες. Το 2019, το Ζαγόρι το επισκέφθηκαν 46.366 άνθρωποι, με τους ξένους επισκέπτες να αυξάνονται κατ' αναλογία – 28.603 Έλληνες και 17.763 ξένοι. Το σύνολο των διανυκτερεύσεων, τον ίδιο χρόνο, έφτασαν τις 106.000.

Το τουριστικό Ζαγόρι οφείλει την ύπαρξή του στο τοπίο του. Ένα πολιτιστικό και φυσικό τοπίο που ήρθε να αναγνωρίσει λοιπόν και η Unesco. Πιο συγκεκριμένα, αναγνώρισε την αρχιτεκτονική παράδοση (βάσει του κριτηρίου ν), όπως αυτή έχει «αποτυπωθεί» στις οικίες, σε πρώην σχολεία ή σχολές, σε γεφύρια, σε εκκλησίες. Και μαζί με την αναγνώριση και τη σφραγίδα της Unesco, η επισκεψιμότητα αναμένεται να αυξηθεί, με το ζήτημα της φέρουσας ικανότητας του τουριστικού προορισμού να ανοίγει και πάλι.

Ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, σε ανάρτησή του μέσα στην εβδομάδα, σχολιάζοντας την ένταξη του Ζαγορίου στην Unesco, μίλησε για ανάδειξη της περιοχής «σε προορισμό για επισκέπτες από όλο τον κόσμο, και τις τέσσερις εποχές του χρόνου». Και παράλληλα, έκανε λόγο για προστασία «από την αλόγιστη δόμηση (σ.σ. παραδείγματα δεν ανέφερε) και τον υπερτουρισμό»... Υπό αυτό το πρίσμα, θα έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον πώς θα γίνει η διαχείριση ενός αυξανόμενου αριθμού επισκεπτών αλλά και ενός ενδεχόμενου αυξανόμενου αριθμού επενδυτών.

Ποια χωριά του Ζαγορίου εντάχθηκαν στον κατάλογο της Unesco; Τα Άνω Πεδινά, η Αρίστη, ο Βίκος Αρίστης, η Βίτσα, το Βραδέτο, το Δίκορφο, το Δίλοφο, ο Ελαφότοπος, το Καπέσοβο, τα Κάτω Πεδινά, οι Κήποι, το Κουκούλι, το Μονοδένδρι, οι Νεγάδες, το Πάπιγκο, το Μικρό Πάπιγκο, το Τσεπέλοβο, οι Φραγκάδες –συνολικά 18 χωριά. Τα υπόλοιπα χωριά του Ζαγορίου βρίσκονται και αυτά υπό τη σκέπη της Unesco ως περιμετρική ζώνη όμως. Τα 18 χωριά είναι αυτά που ανήκουν στον «πυρήνα» του διατάγμα-

ΓΕΩΡΓΙ ΚΟΚΚΟΡΟΥ/ΘΥΜΙΔΣ ΜΑΝΤΖΙΟΣ

τος προστασίας του 1979. Στον «πυρήνα», περιλαμβάνονται κι άλλα δύο χωριά: η Ελάτη και το Σκαμνέλι, για τα οποία το ICOMOS, συμβουλευτικό όργανο της Unesco, εισηγήθηκε να ενταχθούν στην περιμετρική ζώνη. Κάτι που αποδέχτηκε το σώμα.

Υπάρχουν κι άλλες συστάσεις προς την Ελλάδα: η καταγραφή των παραδοσιακών κτιρίων για τη δημιουργία μιας βάσης αναφοράς, η ανάπτυξη ενός σχεδίου διατήρησης που να «βλέπει» με ολιστικό τρόπο τα γεφύρια, τα παραδοσιακά μονοπάτια και τις σκάλες, η ένταξη στο σχέδιο διαχείρισης ενός οικονομικού προγραμματισμού, συγκεκριμένων χρονοδιαγραμμάτων και ενός τοπικού μάστερ πλαν, η υιοθέτηση μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για την προστασία της πολιτιστικής αξίας και του φυσικού περιβάλλοντος.

Κι αυτά πρέπει να γίνουν μέσα στους επόμενους 14 μήνες.

Το υπουργείο Πολιτισμού, που υποστήριξε την υποψηφιότητα στο Ριάντ, είχε προετοι-

μάσει αρχικά έναν φάκελο υποψηφιότητας που αφορούσε την ικανοποίηση κι άλλων κριτηρίων, πέραν της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, όπως είναι η βιοποικιλότητα. Ωστόσο, μετά από διαπραγματεύσεις που είχαν προηγηθεί όλους αυτούς μήνες, τα της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς θεωρήθηκαν ως το πιο δυνατό συγκριτικό πλεονέκτημα της ελληνικής υποψηφιότητας.

Κατά τη συνεδρίαση στο Ριάντ, με το δεδομένο ότι οι χώρες είχαν στα χέρια τους όλον τον φάκελο της υποψηφιότητας, δόθηκε έμφαση στο κριτήριο της βιοποικιλότητας, με την Unesco να προτείνει στην Ελλάδα την εκ νέου διερεύνηση του ζητήματος με στόχο να κατατεθεί υποψηφιότητα και για αυτό το κριτήριο στο μέλλον.

Η σημαντική παράμετρος του φυσικού περιβάλλοντος συμβαδίζει πάντως με την αρχιτεκτονική κληρονομιά και έχει ληφθεί υπόψη στη διαδικασία ένταξης του Ζαγορίου ως πολιτιστικού τοπίου στον Κατάλογο Μνημείων της Unesco.

Εκθέσεις της Photometria

Το Photometria International Photography Festival απλώνεται σε 12 εκθεσιακά σημεία των Ιωαννίνων. Για περισσότερες πληροφορίες: www.photometria.gr

ΘΕΑΤΡΟ

ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ

25 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Stand up comedy

Ο Δημήτρης Χριστοφορίδης και ο Παναγιώτης Κούδας έρχονται στα Γιάννενα και στο θέατρο «Κύκλος» (Αραβαντινού 14) με ολόφρεσκα κείμενα stand up comedy, τη Δευτέρα 25 Σεπτεμβρίου, στις 21:00. Εισιτήριο: 10 ευρώ. Τηλέφωνο κρατήσεων: 6979139705.

1-2 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

«Κοιμώμενος Χαλεπάς...»

Η παράσταση «Κοιμώμενος Χαλεπάς... ο σαλός άγιος» του Άγγελου Ανδρεοπούλου, σε σκηνοθεσία Αλεξάνδρου Λιακόπουλου, έρχεται ξανά στα Γιάννενα, στο θέατρο «Κύκλος» (Αραβαντινού 14), στις 1 και 2 Οκτωβρίου, στις 21:00. Το έργο πραγματεύεται τη ζωή του σημαντικού γλύπτη από την Τήνο Γιαννούλη Χαλεπά. Στον ρόλο του Χαλεπά ο Γιώργης Κοντοπόδης. Διάρκεια παράστασης: 80 λεπτά. Εισιτήρια: 14 ευρώ, 12 ευρώ το μειωμένο. Προπώληση στο θέατρο «Κύκλος» και ticketservices.gr.

29 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Θανάσης Παπακωνσταντί- νου

Ο Θανάσης Παπακωνσταντίνου επιστρέφει στα Γιάννενα για μια συναυλία, στις 29 Σεπτεμβρίου, στις 21:00, στο υπαίθριο θέατρο της ΕΗΜ.

Αυτή τη φορά, ο Παπακωνσταντίνου έρχεται ως προσκεκλημένος της Ελληνικής Εταιρείας Θεραπείας Πόνου και Παρηγορικής Φροντίδας (ΠΑΡΗ.ΣΥ.Α.), η οποία εκείνη την περίοδο θα πραγματοποιήσει στην πόλη και το 23ο πανελλήνιο συνέδριο περιοχικής αναισθησίας, θεραπείας πόνου και παρηγορικής φροντίδας. Η είσοδος στη συναυλία θα είναι ελεύθερη για όλους, με δωρεάν προσκλήσεις που διατίθενται στα Γιάννενα, στο βιβλιοπωλείο «Αναγνώστης» (Πυρσινέλα 11, τηλ. 2651034911) και στο Music Shop GIORGIO (Αβέρωφ 32, τηλ. 2651074780).

26 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

«Adio Querida - Αδονάι Ατά»

Μια συναυλία βασισμένη στη σεφραδίτικη και ρωμανιώτικη μουσική παράδοση με τίτλο «Adio Querida – Αδονάι Ατά» διοργανώνουν το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ιωαννιτών και η Ισραηλιτική Κοινότητα Ιωαννίνων την Τρίτη 26 Σεπτεμβρίου, στις 19:00, στη Συναγωγή, στο Κάστρο. Συμμετέχουν: Ελένη Βουδουράκη, τραγούδι, Μάρκος Μπατίνος (ο οποίος είναι και πρόεδρος της Ισραηλιτικής Κοινότητας Ιωαννίνων), τραγούδι, Βικτωρία Κυριακίδη, φλάουτο, Θοδωρής Λυκουρόπουλος, βιολί, Σόλης Μπαρκί, κρουστά, Κώστας Αρσένης, κοντραμπάσο, Σάκης Νεγρίν, κιθάρα-ενορχηστρώσεις-επιμέλεια.

30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Ντόρα Μπακοπούλου

Με το ρεσιτάλ πιάνου της πολυβραβευμένης Ντόρας Μπακοπούλου ξεκινά η Εταιρεία Ηπειρωτικών Μελετών τη χειμερινή σεζόν της. Το ρεσιτάλ θα γίνει το Σάββατο 30 Σεπτεμβρίου, στις 20:00, στην «Αίθουσα Κ. Κατσάρη» του μεγάρου της ΕΗΜ (στην οδό Παρασκευοπούλου), με ελεύθερη είσοδο.

ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΤΑΞΙΔΙΑ

g
museo
galileo

Οι παράξενοι ταξιδιώτες του 1966 στη Φλωρεντία

Ένα ταξίδι δεν είναι απλώς μια μετάβαση. Είναι γνωριμία με τόπους και ανθρώπους, είναι ιδέες, είναι εμπειρίες, είναι εικόνες και εντυπώσεις, είναι έμπνευση. Κάθε ταξίδι συνδέεται με μια πλούσια θεματολογία: από την τουριστική βιομηχανία μέχρι τις συγκοινωνίες, από τη γεωγραφία μέχρι την ιστορία, από τη λογοτεχνία μέχρι την τέχνη και από την οικονομική και κοινωνική οργάνωση μέχρι την οικολογία.

Στο πλαίσιο συνεργασίας του με τον «Τύπο Ιωαννίνων», ο Γιάν-

νης Παπαδημητρίου, δικηγόρος και ένας άνθρωπος με μεγάλη διαδρομή στην πολιτική ζωή του τόπου και στα κινήματα, γράφει «για τα δικά μας ταξίδια», για περισσότερο ή λιγότερο γνωστούς προορισμούς, για τόπους που έχει επισκεφθεί ή σκοπεύει να επισκεφθεί. Και πάντα με την ιδιαίτερη αυτή ματιά του, που βάζει στο επίκεντρο τον ταξιδιώτη και όχι τον τουρίστα. Προορισμός αυτής της εβδομάδας, η Φλωρεντία, με μια ιδιαίτερη προσέγγιση...

[Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**]

Στο χρόνο θα ταξιδέψουμε σήμερα για να απαντήσουμε στο ερώτημα, αν μια καταστροφική πλημμύρα μπορεί να αποτελέσει κίνητρο ταξιδιού. Όπως ίσως μαντέψατε, το ερέθισμα είναι η τραγωδία της πλημμυρισμένης Θεσσαλίας.

Ο Άρνος είναι ποταμός της Κεντρικής Ιταλίας, μήκους 240 χιλιομέτρων, ο οποίος πηγάζει από τα Απέννινα και, αφού διασχίσει τη βόρεια Τοσκάνη και τις πόλεις Φλωρεντία, Έμπολι και Πίζα, εκβάλλει στο Τυρρηνικό πέλαγος.

Παρότι έχει συνεισφέρει τα μέγιστα και στην ακμή και στην ομορφιά της Φλωρεντίας και της Πίζας, δεν έχει αποφύγει τον χαρακτηρισμό της «καταραμένης, κακόφημης τάφρου» από τον Δάντη. Μερίδιο ευθύνης πρέπει να έχουν οι πλημμύρες του, καθώς ο ποταμός, αν και όχι ιδιαίτερα βαθύς, έχει περίεργη ροή και υδρομορφολογία, επιβαρυσμένη και από ανθρώπινες παρεμβάσεις, και μπορεί να γίνει πολύ επικίνδυνος, ιδιαίτερα για την πρώτη.

Παρότι ένας άλλος συγγραφέας, ο Ρόμπερτ Κλαρκ, έχει ισχυριστεί ότι «οι πλημμύρες είναι μέρος αυτού, που έκανε τους Φλωρεντινούς αυτό που είναι», η πόλη έχει υποφέρει απ' αυτές. Κατά σύμπτωση έχουν την τάση να επαναλαμβάνονται σε χρονιές, που έχουν τουλάχιστον δύο ίδια ψηφία – 1177, 1333, 1446, 1557, 1844, 1966 - και συχνά στις 4 Νοεμβρίου! Αν και χτισμένη σε πεδινό έδαφος, η Φλωρεντία βρίσκεται στην έξοδο μιας μεγάλης λοφώδους περιοχής, της πάνω κοιλάδας του ποταμού (Valdarno

Superiore), όπου ναι μεν παράγεται το διάσημο κιάντι αλλά οι κλίσεις είναι πιο απότομες, οι παραπόταμοι προσθέτουν επιπλέον υδάτινο δυναμικό ενώ έχουν κατασκευαστεί και δύο υδροηλεκτρικά φράγματα.

ΤΟ ΠΡΩΙΝΟ ΤΗΣ 3ΗΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Στις 3 Νοεμβρίου του 1966 η πόλη προετοιμάζεται για την εθνική γιορτή της επόμενης μέρας και τα καταστήματα έχουν κλείσει. Μια έντονη βροχόπτωση 2 ημερών στα Απέννινα, σε συνδυασμό με την τοπογραφία αλλά και την ανεπάρκεια της εποχής για ακριβείς μετεωρολογικές και πλημμυρικές προβλέψεις, εξελίσσεται σε εφιάλτη. Οι ταμειούτρες των φραγμάτων Λα Πένα και Λεβάνε γεμίζουν και στις 4 το πρωί της επόμενης οι υπεύθυνοι, φοβούμενοι πιθανή κατάρρευσή τους, απελευθερώνουν μια τεράστια ποσότητα νερού 2.000 κυβικών μέτρων το δευτερόλεπτο, που φτάνει στα πρόθυρα της Φλωρεντίας με ταχύτητα 60 χιλιομέτρων την ώρα.

Στις 8 έχει πλημμυρίσει, το ρεύμα έχει κοπεί και το νερό έχει κατακλύσει σπίτια και δρόμους, πλατείες και γέφυρες. Φτάνει σε ύψος 6,7 μέτρων στην πλατεία Σάντα Κρότσε, όπου μια αναμνηστική επιγραφή υποδεικνύει το ύψος της ανώτατης στάθμης.

Όταν την επόμενη αρχίζει να υποχωρεί, αφήνει πίσω του τουλάχιστον 40 νεκρούς (101 κατά τη Βικιπαίδεια), πολύ λιγότερους βέβαια απ' ό,τι αν η μέρα ήταν εργάσιμη, 5 χιλιάδες ξεσπιτωμένες οικογένειες και 6 χιλιάδες καταστραμμένα μαγαζιά. Η Φλωρεντία έχει μετατραπεί σε έναν απέ-

ραντο βούρκο από 600 χιλιάδες τόνους ενός γλοιώδους, τοξικού μείγματος από πετρέλαιο θέρμανσης και λάσπη, που σε πολλά σημεία ξεπερνάει το βάθος του ενός μέτρου.

Παρότι τα πρώτα τηλεοπτικά πλάνα εστιάζουν στα αναποδογυρισμένα αυτοκίνητα, η ζημιά αποδεικνύεται πολύ μεγαλύτερη για τους καλλιτεχνικούς θησαυρούς της πρωταγωνίστριας της Αναγέννησης.

Το νερό εισβάλλει στο Ντουόμο και το Βαπτιστήριο, στο Παλάτσο Βέκκιο και σε τμήμα της πινακοθήκης Ουφίτσι και κυρίως στην Εθνική Βιβλιοθήκη, την πλουσιότερη της Ιταλίας, χτισμένη δίπλα στην όχθη του Άρνου. Ο μεταγενέστερος απολογισμός της καταστροφής είναι χιλιάδες έργα τέχνης, και ανάμεσά τους αριστουργήματα, όπως ο «Σταυρός» του Τσιμαμπουέ, οι «Πύλες του Παραδείσου» του Γκιμπερτί και η «Μαγδαλινή Μετανοούσα» του Ντονατέλο, και εκατομμύρια σπάνιων βιβλίων και χειρογράφων της Βιβλιοθήκης.

Το διεθνές καλλιτεχνικό πένθος είναι μεγάλο αλλά μετατρέπεται γρήγορα σε κύμα συμπαράστασης. Ο Φιορεντίνος σκηνοθέτης Φράνκο Τζεφφιρέλι γυρίζει την ταινία μικρού μήκους "Per Firenze", με εκφωνητή τον ηθοποιό Ρίτσαρντ Μπάρτον (στα ιταλικά!), ο Πικάσο χαρίζει τα έσοδα από την πώληση ενός έργου του, κινητοποιείται η Unesco ενώ επιτροπές βοήθειας συστάθηκαν σε πολλές πόλεις της Ευρώπης και του κόσμου.

Η πιο συγκλονιστική όμως συμπαράσταση έρχεται από ένα κίνημα χιλιάδων εθελοντών υπέρ της τέχνης από πολλές χώρες, ανδρών και γυναικών νεαρής ηλικίας

στην πλειοψηφία τους, που ταξιδεύουν στη Φλωρεντία με κάθε μέσο, ακόμα και με ωτοστόπ, για να βοηθήσουν αφιλοκεδώς στη διάσωση των θησαυρών της.

Στη Βιβλιοθήκη οι εθελοντές δουλεύουν με αφοσίωση μέρα και νύχτα υπό το φως των κεριών, ξεθάβουν με τα χέρια τους βιβλία και χειρόγραφα από τη λάσπη και σχηματίζουν αλυσίδες για τη μεταφορά τους, ώστε στη συνέχεια να καθαριστούν και να υποστούν επεξεργασία με χημικές ουσίες συντήρησης. Πρόκειται για μια μεγαλειώδη κινητοποίηση, που αργότερα χάρισε στους πρωταγωνιστές της το προσωνύμιο «Άγγελοι της λάσπης» (Angeli del fango). Οι περισσότεροι μένουν για μήνες στη Φλωρεντία και κάποιοι για την υπόλοιπη ζωή τους.

Στην επέτειο των 30 χρόνων από την πλημμύρα ο Δήμαρχος της Φλωρεντίας Πριμικέριο, πρώην εθελοντής της λάσπης και ο ίδιος, συνόψισε ως εξής τα κίνητρά τους: ευθύνη απέναντι στις μελλοντικές γενεές, αίσθημα διεθνισμού και ένα διάχυτο πνεύμα αλληλεγγύης.

Η Φλωρεντία πάντως έγινε η μήτρα, από την οποία γεννήθηκαν νέες μέθοδοι διάσωσης και συντήρησης έργων τέχνης και προέκυψε ένα νέο πεδίο επιστημονικής γνώσης με πιο εμβληματικό φορέα το Κέντρο Συντήρησης της Τοσκάνης. Ίσως το πιο εντυπωσιακό επίτευγμα να ήταν η πλήρης αποκατάσταση του εμβληματικού έργου «Μυστικός Δείπνος» του Βαζάρι και η τοποθέτησή του, ύστερα από 50 χρόνια, στην εκκλησία Σάντα Κρότσε. Παρ' όλα αυτά, μένουν ακόμα πολλά να γίνουν.

Εκπονήθηκαν επίσης λεπτομερή σχέδια για την αντιπλημμυρική διαχείριση της λεκάνης απορροής του Άρνου, αρκετά ωστόσο ανολοκλήρωτα, με πιο σημαντική εξαίρεση την κατασκευή του αντιπλημμυρικού φράγματος Μπιλαντσίνο στον παραπόταμο Σιέβε το 1984. Οι επιστήμονες προειδοποιούν ότι η Φλωρεντία δεν έχει διαφύγει τον κίνδυνο νέας πλημμύρας, ειδικά στις σπερμινές συνθήκες της κλιματικής κρίσης.

Το κύριο θέμα μας όμως εδώ είναι το ταξίδι των «Αγγέλων της λάσπης», που οι Φιορεντίνοι συνεχίζουν να θυμούνται και να τιμούν. Εμπνέει ένα κύμα αυτοοργάνωσης σε όλη την πόλη, με επίκεντρο τη συνοικία Ολτράρνο, στη νότια όχθη του ποταμού, που ξεπερνάει την κρατική απουσία. Συγκροτούνται επιτροπές γύρω από τα «Σπίτια του Λαού» (Case del Popolo) αλλά και τις ενορίες, που καταπιάνονται με τη συγκέντρωση στοιχείων, την άμεση βοήθεια στα θύματα και την κατάληψη ακατοίκητων σπιτιών για τους άστεγους.

Πιστή στην κοινωνική της ιστορία και την εξεγερσιακή της παράδοση ήδη από τον Μεσαίωνα, αλλά και στο πλαίσιο του γενικότερου πολιτικού κλίματος του ιταλικού Μάη του '68, η Φλωρεντία ανέπτυξε στη συνέχεια ισχυρά κινήματα γειτονιάς.

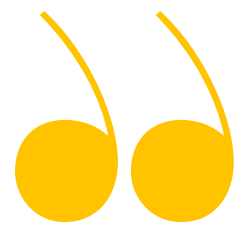
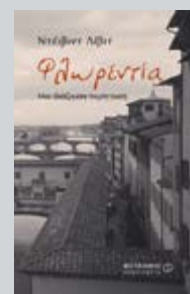
Στην επέτειο των 30 χρόνων από την πλημμύρα ο Δήμαρχος της Φλωρεντίας Πριμικέριο, πρώην εθελοντής της λάσπης και ο ίδιος, συνόψισε ως εξής τα κίνητρά τους: ευθύνη απέναντι στις μελλοντικές γενεές, αίσθημα διεθνισμού και ένα διάχυτο πνεύμα αλληλεγγύης. Η Φλωρεντία έγινε η μήτρα, από την οποία γεννήθηκαν νέες μέθοδοι διάσωσης και συντήρησης έργων τέχνης και προέκυψε ένα νέο πεδίο επιστημονικής γνώσης με πιο εμβληματικό φορέα το Κέντρο Συντήρησης της Τοσκάνης.

ΑΠΟ ΤΟ 1966 ΣΤΟ 2002

Αυτός ήταν ένας βασικός λόγος, που μερικά χρόνια αργότερα, τον Νοέμβριο του 2002, η πόλη επιλέχθηκε για την ιδρυτική σύνοδο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Φόρουμ στο Φορτέτσα ντα Μπάσο, το παλιό φρούριο και σύμβολο της εξουσίας των Μεδίκων. Για μια ακόμα φορά στην ιστορία της δεν υποδέχθηκε τους συνήθεις τουρίστες αλλά δεκάδες χιλιάδες παράξενους επισκέπτες, αγωνιστές των κινημάτων από όλη την Ευρώπη, κάπου χίλιους από την Ελλάδα, και συμμετείχε ολόψυχα, ακόμα και χειροκροτώντας από τα μπαλκόνια, στην καταληκτική πορεία ενός εκατομμυρίου ανθρώπων. Αν και εκείνο το κλίμα, όχι μόνο του 1966 αλλά και του 2002, φαντάζει μακρινό, η επιτόπια συνδρομή κινηματικών ομάδων στη Θεσσαλία δείχνει ότι δεν έχει περάσει ανεπιστρεπτή.

ΜΕΡΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

- Δείτε την ταινία του Τζεφριέλι "Per Firenze" στον σύνδεσμο <https://www.youtube.com/watch?v=bVAyuwirsYc>
- Διαβάστε το μυθιστόρημα «Άγγελαι της Φλωρεντίας» της Τζσόνα Χάινς (εκδ. Πλατύπους Εκδοτική, 2004) και τον λογοτεχνικό οδηγό της πόλης «Φλωρεντία, μια ιδιαίζουσα περίπτωση» του Ντέιβιντ Λίβιτ (εκδ. Μεταίχμιο, 2004).

Γιάννενα
Νέα εποχή

Δημήτρης Παπαγεωργίου
Υποψήφιος Δήμαρχος Ιωαννίνων

Τα Γιάννενα
ΜΠΡΟΣΤΑ!

Τον Μάρτιο του 1965, ο Louis Armstrong ήρθε στην Ανατολική Γερμανία για μια σειρά συναυλιών. Ήταν μια περιοδεία γεμάτη κόσμο: Ο σούπερ σταρ της τζαζ έδωσε 17 συναυλίες σε εννέα ημέρες σε πέντε διαφορετικές πόλεις της κομμουνιστικής Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας (ΛΔΓ).

Περίπου 45.000 Ανατολικογερμανοί τον είδαν να παίζει ζωντανά με την μπάντα του All Stars.

Το πολιτικό υπόβαθρο πίσω από τη σειρά συναυλιών του Άρμστρονγκ τη μετέτρεψε σε ένα γεγονός που ήταν «εξαιρετικό και ταυτόχρονα αμφίσημο», δήλωσε η Πάολα Μαλαβάσι, συν-επιμελήτρια μιας νέας έκθεσης που έχει ως αφητηρία το ιστορικό γεγονός. Η έκθεση «I've Seen the Wall - Louis Armstrong on Tour in the GDR 1965», παρουσιάζεται τώρα στο Das Minsk, ένα μουσείο τέχνης στην πρώην ανατολικογερμανική πόλη Πότονταμ, ακριβώς έξω από το Βερολίνο.

Το τείχος του Βερολίνου είχε χτιστεί λιγότερο από τέσσερα χρόνια νωρίτερα από τη ΛΔΓ - το δορυφορικό κράτος της Σοβιετικής Ένωσης είχε ως στόχο να σταματήσει τη «διαρροή εγκεφάλων» μορφωμένων και εξειδικευμένων εργατών από την Ανατολή στη Δύση.

Εν μέσω της προπαγάνδας του Ψυχρού Πολέμου, το κυβερνών Σοσιαλιστικό Κόμμα Ενότητας της ΛΔΓ σκλήρυνε όλο και περισσότερο τη στάση του απέναντι στη λαϊκή μουσική κατά τη διάρκεια των δεκαετιών 1950 και 1960. Στα τέλη του 1965, κατά τη διάρκεια της ολομέλειάς του, το κόμμα αποκάλυψε επίσημα τη σκληρή του γραμμή κατά όλων των πολιτιστικών εκδηλώσεων που θεωρήθηκε ότι προωθούσαν τις «μηνδενιστικές» και «πορνογραφικές» αξίες της Δύσης.

Η τζαζ αντιμετώπιστηκε επίσης με καχυποψία. Ο ηγέτης της ΛΔΓ Βάλτερ Ούλμπριχτ λέγεται ότι την είχε χαρακτηρίσει ως «τη μουσική των πιθήκων του ιμπεριαλισμού». Αλλά και η στάση των αρχών της ΛΔΓ απέναντι στο μουσικό είδος κυμαινόταν από τη δεκαετία του 1950 έως τη δεκαετία του 1970, με ορισμένους αξιωματούχους να αναγνωρίζουν τη δύναμή της ως «μουσική του λαού» λόγω των αφροαμερικανικών της ριζών.

Ο «Satchmo», όπως ήταν το παρατσούκλι του Άρμστρονγκ, είχε προσκληθεί από την Deutsche Künstler Agentur, την κρατική υπηρεσία της ΛΔΓ που ήταν υπεύθυνη για τον καθορισμό των ξένων μουσικών που μπορούσαν να εμφανιστούν στην Ανατολική Γερμανία, καθώς και των ανατολικογερμανών καλλιτεχνών που είχαν δικαίωμα να παίζουν στο εξωτερικό.

Κατά την άφιξη του Άρμστρονγκ στο Βερολίνο πραγματοποιήθηκαν ομιλίες πολιτικού περιεχομένου. Ο επικεφαλής

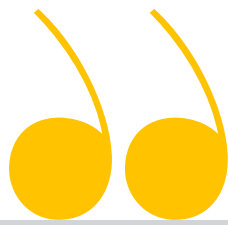
ΛΟΥΪΣ ΑΡΜΣΤΡΟΝΓΚ:

«I've seen the Wall»

Ο Λούις Άρμστρονγκ κατά την άφιξή του στο Ανατολικό Βερολίνο το 1965. Οι αρχές της Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας επαίνεσαν την επίσκεψή του ως σύμβολο ειρήνης και σοσιαλισμού

Η περιοδεία του Satchmo μνημονεύεται ότι έδωσε ώθηση στην τζαζ σκηνή της Ανατολικής Γερμανίας, με το μουσικό είδος να λειτουργεί ως σύμβολο ελευθερίας, όπως σημειώνει ο μουσικός της τζαζ Τζέισον Μόραν, συν-επιμελητής της έκθεσης «I've Seen the Wall», σε ένα podcast που κυκλοφόρησε στο πλαίσιο της έκθεσης.

INFO

«Είδα τον τοίχο. Louis Armstrong on Tour in the GDR 1965» παρουσιάζεται στο Das Minsk από τις 16 Σεπτεμβρίου 2023 έως τις 4 Φεβρουαρίου 2024.

του οργανισμού καλλιτεχνών της ΛΔΓ, Ernst Zielke, εξήρε την επίσκεψη του μουσικού ως σύμβολο της ειρήνης και του σοσιαλισμού, κάνοντας λόγο για γιορτή της εργατικής τάξης και της φιλίας μεταξύ των λαών.

Από την άλλη πλευρά, οι Ηνωμένες Πολιτείες ήταν επίσης πρόθυμες να στείλουν μουσικούς της τζαζ στις σοβιετικές χώρες, ως «πρεσβυτές καλής θέλησης».

Η ΛΔΓ είχε επιτρέψει να πραγματοποιηθούν οι συναυλίες του Άρμστρονγκ σε αίθουσες χωρητικότητας 2.000 έως 3.000 θέσεων, αλλά είχε επίσης αναθέσει στη Στάζι, τη μυστική αστυνομία της Ανατολικής Γερμανίας, να παρακολουθεί τους επισκέπτες των συναυλιών, φοβούμενη ταραχές.

Η περιοδεία μνημονεύεται ότι έδωσε ώθηση στην τζαζ σκηνή της Ανατολικής Γερμανίας, με το μουσικό είδος να λειτουργεί ως σύμβολο ελευθερίας, όπως σημειώνει ο μουσικός της τζαζ Τζέισον Μόραν, συν-επιμελητής της έκθεσης «I've Seen the Wall», σε ένα podcast που κυκλοφόρησε στο πλαίσιο της έκθεσης.

«I'VE SEEN THE WALL»

Ο τίτλος της έκθεσης αναφέρεται σε μια δήλωση που έκανε ο Άρμστρονγκ σε συνέντευξη Τύπου στο Ανατολικό Βερολίνο κατά τη διάρκεια της περιοδείας του.

Ένας δυτικογερμανός δημοσιογράφος του ζήτησε να σχολιάσει το τείχος του Βερολίνου που χωρίζει την πόλη. Στην απάντησή του, ο Άρμστρονγκ απέφυγε την πολιτική συζήτηση: «Έχω δει το Τείχος ... και δεν ανησυχώ για το Τείχος ... Ανησυχώ για το κοινό στο οποίο θα παίξω αύριο το βράδυ!».

Ωστόσο, στη συνέχεια πρόσθεσε: «Δεν μπορώ να πω αυτό που θέλω να πω, αλλά αν το δεχτείτε, ξεχάστε όλες αυτές τις άλλες μαλακίες».

Ο διερμηνέας γέλασε νευρικά και δεν μετέφρασε στα γερμανικά την αναφορά του Άρμστρονγκ στην αυτολογοκρισία, αναφέροντας απλώς ότι ο τραγουδιστής χρησιμοποίησε μια «έντονη έκφραση» μαζί με την έκκλησή

του να επικεντρωθεί στη μουσική.

Ο Zielke, διευθυντής του πρακτορείου καλλιτεχνών της ΛΔΓ, έκλεισε αμέσως το θέμα στη συνέντευξη Τύπου δηλώνοντας: «Εν πάση περιπτώσει, είναι ενδιαφέρον ότι το μοναδικό πολιτικό ζήτημα αυτού του είδους δεν προέρχεται από εμάς, αλλά από ένα δυτικό μέσο. Είμαστε ευτυχείς που το διαπιστώνουμε αυτό».

ΑΛΛΗΛΕΓΥΗ

Εξίσου ενδιαφέρον είναι ότι, παρόλο που δεν αναφέρονταν στην κατάσταση της ΛΔΓ, όλες οι προηγούμενες ερωτήσεις των δημοσιογράφων της Ανατολικής Γερμανίας ήταν εξίσου πολιτικές.

Μάλλον ενδιαφέρονταν να μάθουν τη στάση του Άρμστρονγκ απέναντι στο κίνημα για τα πολιτικά δικαιώματα. Την ώρα που ο σημαίων τρομπιτίστας περιόδευε στην Ανατολική Γερμανία, στις ΗΠΑ λάμβαναν χώρα οι πορείες από τη Σέλμα στο Μοντγκόμερι. Οι μη βίαιες διαμαρτυρίες, που πραγματοποιήθηκαν για να διαδηλώσουν κατά της φυλετικής καταπίεσης των Αφροαμερικανών, είχαν ως φυσιογνωμία τον Μάρτιν Λούθερ Κινγκ Τζούνιορ.

Λίγους μήνες νωρίτερα, τον Σεπτέμβριο του 1964, ο Κινγκ είχε δώσει ομιλίες στο Δυτικό και στο Ανατολικό Βερολίνο. Και στα δύο μέρη της διαιρεμένης πόλης, τάχθηκε υπέρ της συμφιλίωσης- ο πάστορας και κοινωνικός ακτιβιστής συνέκρινε επίσης τις διαιρέσεις μεταξύ Αφροαμερικανών και λευκών στις ΗΠΑ και εκείνες μεταξύ Γερμανών που ζούσαν σε κομμουνιστικά και δημοκρατικά συστήματα.

Η έμφαση που έδωσε ο Κινγκ στους κοινούς τους αγώνες ήταν ιδιαίτερα συγκινητική για τους κατοίκους του Ανατολικού Βερολίνου - αλλά έκανε τους Αμερικανούς αξιωματούχους νευρικούς. Η ΛΔΓ και η Σοβιετική Ένωση συχνά τόνιζαν πως η φυλετική βία στις ΗΠΑ ήταν σημάδι της αποτυχίας της αμερικανικής κοινωνίας- οι Ανατολικογερμανοί

ήταν ένθερμοι υποστηρικτές του κινήματος για τα πολιτικά δικαιώματα.

Ερωτηθείς σχετικά με τις πορείες, ο Άρμστρονγκ εξήγησε ότι η συμβολή του στο κίνημα ήταν μάλλον το να παίζει παντού στην πατρίδα του και να δημιουργεί σχέσεις με τους λευκούς οπαδούς του, ακόμη και στον φυλετικά διαχωρισμένο Νότο. «Κάνω απλώς το μικρό μου κομμάτι, το οποίο κάποιος από αυτούς [τους ακτιβιστές] δεν κάνουν. Εγώ όμως το κάνω», δήλωσε στη συνέντευξη Τύπου στο Ανατολικό Βερολίνο.

Μέχρι τότε, ο Satchmo ήταν κάπως πικραμένος που κατηγορήθηκε από τους μαύρους Αμερικανούς συμπατριώτες του ότι δεν έκανε αρκετά για το κίνημα των πολιτικών δικαιωμάτων. Αν και το είδωλο της τζαζ απέφυγε κυρίως την πολιτική, άσκησε διάσημη κριτική στην έλλειψη δράσης της κυβέρνησης στην υπόθεση των εννέα μαθητών του Λιτλ Ροκ το 1957, όταν εννέα μαύροι μαθητές που είχαν εγγραφεί σε ένα πρώην αμιγώς λευκό σχολείο στο Αρκάνσας αντιμετώπισαν φρικτή μεταχείριση από εκείνους που διαμαρτύρονταν κατά του διαχωρισμού.

Πολλοί αφροαμερικανοί ακτιβιστές είχαν κακολογήσει τον σούπερ σταρ της τζαζ επειδή δεν ήταν αρκετά εκδηλωτικός, αλλά όπως σημείωσε ο συν-επιμελητής Μόραν, με τον καιρό επανήλθαν και είπαν: «Στην πραγματικότητα, ο Λούις ήταν πιο βαθύς στον ακτιβισμό του». Μέχρι τότε είχαν συνειδητοποιήσει ότι υπάρχουν διαφορετικοί τρόποι με τους οποίους οι άνθρωποι μπορούσαν να καταφέρουν να «μπουν στο δωμάτιο για να προκαλέσουν την αλλαγή».

Και για τον Μόραν, αυτό ακριβώς έκανε ο Άρμστρονγκ. Ως ένας από τους πρώτους μαύρους σούπερ σταρ στις ΗΠΑ και διεθνώς, ο Άρμστρονγκ βρήκε «το δρόμο του μέσα στα δωμάτια με έναν τρόπο που δεν τον βρίσκει ο άνθρωπος στο δρόμο. Και χρειάζονται ο ένας τον άλλον ως κοινότητα ακτιβιστών για να πυροδοτήσουν ένα είδος αλλαγής, μιας πιθανής αλλαγής».

ΙΩΑΝΝΙΝΑ_2023
 Δήμος όλων για όλους
ΤΑΤΙΑΝΑ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗ
 Υποψήφια Δήμαρχος Ιωαννίνων

ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

1950-1973

Καινοτομία και βιομηχανικός μετασχηματισμός στην Ελλάδα

ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 1950-1973: ΔΙΑΔΕΔΟΜΕΝΟΙ ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ ΑΦΑΝΕΙΣ ΑΛΗΘΕΙΕΣ
ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΕΡΚΥΡΑ - ECONOMIA PUBLISHING

Με στόχο να προσφέρει στο ευρύ κοινό μια αδρή εικόνα της άνθησης της ελληνικής οικονομίας και βιομηχανίας των πρώτων μεταπολεμικών δεκαετιών, κυκλοφόρησε από τις Εκδόσεις Κέρκυρα - Economía Publishing, το βιβλίο του Λευτέρη Αναστασάκη με τίτλο «Καινοτομία & βιομηχανικός μετασχηματισμός στην Ελλάδα 1950-1973: Διαδεδομένοι μύθοι και αφανείς αλήθειες». Η έκδοση αποτελεί μια ευσύνοπτη παρουσίαση της δεύτερης πλήρους έκδοσης των 500 σελίδων που κυκλοφόρησε στις αρχές του 2023.

Όπως αναφέρει στον πρόλογο του Βιβλίου ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, Γιάννης Στουρνάρας, το βιβλίο συμβάλλει στο να ανοίξει μια γόνιμη συζήτηση για την μεταπολεμική βιομηχανία, ένα θέμα το οποίο, είτε δεν έχει συζητηθεί επαρκώς, είτε έχει αντιμετωπιστεί συχνά με καχυποψία. Στον επίλογο του βιβλίου, ο Παναγιής Βουρλούμης αναφέρει ότι ο συγγραφέας τονίζει σε πολλές μεριές τη συμβολή των βιομηχανικών επιχειρήσεων στην εκπαίδευση. Υπάρχει εδώ και μια άλλη πιο σημαντική διάσταση: Η ενασχόληση με τη βιομηχανία σε όλες τις βαθμίδες καλλιεργεί αρετές, όπως η υπευθυνότητα, η πειθαρχία και η άμιλλα.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει ο συνοπτικός πίνακας οκτώ σελίδων, που παρουσιάζει σε τρεις στήλες όλα τα σημαντικά ιστορικά και οικονομικά γεγονότα σε Ελλάδα και Ευρώπη. Όπως το αρχι-

κό βιβλίο των 500 σελίδων αποτελεί ένα βιβλίο αναφοράς για τον επαγγελματία και τον ερασιτέχνη ιστορικό που ασχολείται με τη βιομηχανική ιστορία της χώρας μας, έτσι και η «καλοκαιρινή έκδοση» αποτελεί βιβλίο αναφοράς για τον πληροφορημένο πολίτη που επιθυμεί να γνωρίζει την μεταπολεμική μας ιστορία.

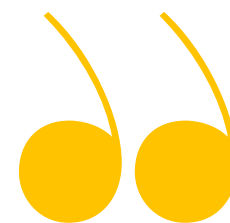
Με πρωτότυπη μέθοδο, ο συγγραφέας, πέραν των συνολικών στατιστικών, «βάζει στο μικροσκόπιο» επτά εμβληματικές επιχειρήσεις της περιόδου 1950-1973, αντιπροσωπευτικές για την ελληνική βιομηχανία, καθώς αποτελούσαν το 25% του τότε μεγέθους της. Το βιβλίο οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να το να το προμηθευτούν από το site της Νομικής Βιβλιοθήκης <https://www.nb.org/kainotomia-kai-biomixanikos-metaximatismos-stin-ellada-1950-1973-v2.html>.

Ο συγγραφέας έχει παραχωρήσει το σύνολο των συγγραφικών δικαιωμάτων της αναλυτικής έκδοσης στο «Χαμόγελο του Παιδιού».

Ο Λευτέρης Αναστασάκης είναι χημικός του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ) με μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA) από το Πανεπιστήμιο Πειραιώς, καθώς και master στην Ιστορία των Επιστημών και της Τεχνολογίας από το ΕΚΠΑ και το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο. Είναι κάτοχος διδακτορικού διπλώματος στη Βιομηχανική Πολιτική και Βιομηχανική Ιστορία της μεταπολεμικής Ελλάδας από το ΕΚΠΑ.

Ο συγγραφέας, πέραν των συνολικών στατιστικών, «βάζει στο μικροσκόπιο» επτά εμβληματικές επιχειρήσεις της περιόδου 1950-1973, αντιπροσωπευτικές για την ελληνική βιομηχανία, καθώς αποτελούσαν το 25% του τότε μεγέθους της

ΕΝΑ ΑΛΗΠΙΟΥΜ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

Μια καλύβα έξω από το Μείκον της Τζόρτζια

[ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΣΑΝΤΙΚΟΥ]

Πριν από 53 ολόκληρα χρόνια, οι Allman Brothers Band ήταν αραχτοί σε μια καλύβα, σε μια λίμνη στο Μείκον της Τζόρτζια.

Κυριολεκτικά αραχτοί όμως, όπως ήταν και η κοινοβιακή τους αντίληψη για τη μουσική και τον κόσμο γενικότερα.

Εκεί λοιπόν, στη μικρή αγροικία που νοίκιαζαν αντί 165 δολάρια το μήνα, φτιαγμένη από πεύκο. Την είχαν για πρόβες και για «δραστηριότητες που δεν ήταν και τόσο νόμιμες», όπως περιγράφει ο Σκοτ Μπόγιερ, στη βιογραφία του Ντουέιν Όλμαν.

Εκτός λοιπόν από το άραγμα, τις τρελές παρτάρες και τις ...εχμ... ημινόμιμες ασχολίες, έγραψαν και το Idlewild South. Ο «Ράθυμος νότος» ήταν το παρατσούκλι της καλύβας.

Βέβαια, η μπάντα που καθόρισε το νότιο ήχο πολύ πιο ουσιαστικά και διαχρονικά από ό,τι οι Skynyrd πχ, ζούσε από τη μουσική. Έπρεπε να περιοδεύουν και να παίζουν «300 μέρες το χρόνο, οπότε κάποιες μέρες άραζαν εκεί και δοκίμαζαν κάποια κομμάτια», όπως περιγράφει ο παραγωγός του, Τομ Ντάουντ.

Όσο για τον δίσκο, θα ήταν ο δεύτερος της μπάντας, λίγους μήνες μετά από το ντεμπούτο της. Όσο για τα κομμάτια, ανάμεσα σε άλλα θα ήταν δυσθεώρητα μουσικά έπη όπως το Midnight Rider και το Revival, που συνέπτυξαν τις αντίρροπες δυνάμεις του μουσικού κοινοβίου: Η ιδιοφυΐα του Ντίκι Μπετς, απέναντι στην ηγεμονική φιγούρα του Γκρεγκ Όλμαν και την αδιανόητη δημιουργική δεξιοτεχνία του Ντουέιν Όλμαν.

Ένα κομμάτι όμως του δίσκου, είναι αυτό που καθόρισε εν πολλοίς το τι ήταν μουσικά οι A-bros: In Memory of Elizabeth Reed, η επιτομή όλων των παραπάνω, συν το άγγιγμα του Ντάουντ, ο

οποίος μεταξύ άλλων είχε δουλέψει και με τον Τζον Κόλτρεϊν.

Παρεμπιπτόντως, την ίδια περίοδο είχαν γραφτεί ή γράφτηκαν και άλλα διαστημικά κομμάτια (ή διαστημικές διασκευές ήδη γνωστών κομματιών), τα οποία, σε διάφορα outtakes υπάρχουν στις εμπλουτισμένες εκδόσεις του Idlewild South.

Ακούστε για παράδειγμα πώς διαμορφώνει το Hoochie Coochie Man του πολυκλεμμένου Γουίλι Ντίξον, με φωνητικά του Μπέρι Όκλι μάλιστα. Όλα αυτά, μαζί με την τεράστια «δήλωση αγάπης» των μελών αυτού του θαυμαστού μουσικού κοινοβίου, χώρεσαν και στον επόμενο δίσκο, το θρυλικό At Fillmore East.

Λίγο αργότερα, ο Ντουέιν σκοτώθηκε πέφτοντας πάνω σε έναν γεράνο που σταμάτησε απότομα, στη γωνία Χίλκρεστ και Μπάρτλετ, στο Μείκον. Ένα χρόνο αργότερα, τρία τετράγωνα πιο κάτω, σκοτώθηκε με παρόμοιο τρόπο και ο Όκλι...

Οι «**25+1**
ρετρό
ιστορίες»

και
«Οι «αποστάτες»
τα ρέντζελα και
οι δήμαρχοι»

Οι δύο
εκδόσεις
του Τύπου
Ιωαννίνων
και της
ΣΧΗΜΑ
ΚΟΙΝΣΕΠ
είναι ξανά
εδώ, στα
βιβλιοπωλεία
των
Ιωαννίνων

Ανάμεσα ή απέναντι στα βουνά

Το Μεσοβούνι είναι το πρώτο χωριό του Ζαγορίου, στο βορειοδυτικό άκρο της περιοχής του, το πρώτο στην άνοδο προς την Αρίστη και το Πάπιγκο, μετά το Καλπάκι.

Αντίθετα με το Μεσοβούνι της Θεσπρωτίας, στο Σούλι (το οποίο μέχρι το 1955 ονομαζόταν Κουρτέσι), το Μεσοβούνι του Ζαγορίου δεν άλλαξε όνομα, κατά την πλημμυρίδα μετονομασιών των χωριών της Ελλάδας.

Γιατί όμως να ονομάζεται έτσι ένα χωριό που δεν είναι ακριβώς ανάμεσα στα βουνά, παρά περισσότερο αντίκρου τους;

Ο λόγος είναι ο εξής: το χωριό μεταφέρθηκε στη σημερινή του θέση από άλλο σημείο, εκεί που σήμερα βρίσκεται το εικόνισμα του Αγίου Χαράλαμπου.

Ο Οικονόμου (2002) θεωρεί ότι η εξήγηση που φέρνει ο Γ. Αναγνωστόπουλος δεν ευσταθεί, για την ονομασία του χωριού, «άφου κατά την εποχή που έγραφε είχε πραγματοποιηθεί ή μεταφορά του χω-

ριού» όπως αναφέρει. Τον δικαιολογεί όμως προσθέτοντας «έκτος αν αυτός αντλούσε την πληροφορία του από τον Λαμπρίδη».

Ο Λαμπρίδης, στα «Ζαγορικά» αναφέρει: «Το όντως μεταξύ δύο βουνών κείμενο τούτο χωριό και μεταξύ των εις την περιοχήν του Παπίγκου υπαγομένων αναφερόμενων και στερούμενον δυστυχώς σχολείου απετελέσθη εκ νέου, καταστραφέν εκ ζευγίων, τους οποίους προ 125 ετών ο ηγούμενος της Μονής της Αρτσιστής Δαμιανός προς καλλιέργειαν του τόπου του αλλαχόθεν μετήνεγκε».

Το χωριό βρέθηκε σχεδόν πάνω στην πρώτη γραμμή του πολέμου, στον Β' Παγκόσμιο. Υπέστη καταστροφές, τόσο κατά τις μάχες στο ελληνοϊταλικό μέτωπο, όσο και αργότερα. Στις 23 Οκτωβρίου 1943, πέρασε από εκεί η «Έντελβαϊς» και πυρπόλησε το χωριό.

Το Μεσοβούνι ανήκει στο δίκτυο μαρτυρικών πόλεων και χωριών της Ελλάδας.

Το χωριό βρέθηκε σχεδόν πάνω στην πρώτη γραμμή του πολέμου, στον Β' Παγκόσμιο. Στις 23 Οκτωβρίου 1943, πέρασε από εκεί η «Έντελβαϊς» και πυρπόλησε το χωριό

